

OLGU SUNUMU

EDWARD SENDROMU'NUN EŞLİK ETTİĞİ KİSTİK HİGROMA VE HİDROPS OLGUSU

CASE OF CYSTIC HYGROMA AND HYDROPS ASSOCIATED BY EDWARD'S SYNDROME

Küllal ÇUKUROVA
Hakan YETİMALAR
Meltem SEĞMEN
Burcu KASAP
Hüseyin İVİT
Adnan KEKLİK
Aşkın YILDIZ

ÖZET

Ultrasongrafiyle fetal kistik hidroma ve yaygın ödem saptanan bir gebe olguda gebelik ebeveynin isteği ile sonlandırılmış, postmortem karyotip analizi ile Fetal Edward Sendromu tanısı konulmuştur. Sonuç olarak intrauterin fetal hidroma ve ilişkili malformasyonlar saptanan gebeliklerin sonlandırılma kararının verilmesinde ultrason önemli bir araçtır ve bu fetüslerde postmortem karyotip analizinin yapılması aileye genetik danışmanlık verilmesinde esastır.

Anahtar Sözcükler: Edward sendromu, Fetal kistik hidroma, Gebelik sonlandırılması, Ultrasonografi

SUMMARY

The pregnancy in which fetal cystic hygroma and generalised edema were detected by ultrasound was terminated at the instance parent's option and diagnosed as Fetal Edward's Syndrome after postmortem karyotype analysis. As a result, ultrasound is an important tool in determining the termination of pregnancies in which intrauterine fetal hygroma and related malformations detected and it is essential to perform postmortem karyotype analysis to afford genetic counselling to the family.

Key Words: Edward's syndrome, Fetal cystic hygroma, Termination of pregnancy, Ultrasonography

GİRİŞ

Kistik lenfanjioma olarak da adlandırılan kistik higroma, fetus boynunda arkaya veya kenarlara doğru taşan, geniş, sıklıkla septalı; içi sıvı dolu keseler şeklinde ortaya çıkan lenfatik sistemin doğuştan malformasyonudur. Higromalar tek başına olabileceğ gibi, bir kromozom anomalisiyle birlikte saptanabilir. Yaklaşık %60-70'i fetal anöploidi ile beraberdir; bunların %75'ini 45,X (Turner Sendromu) oluştururken geri kalanını Trisomi 21, 18, 13 ve mozaik anöploidiler oluşturur (1). İzole olabileceği gibi özellikle kromozomal anomalilerle birlilikte sık olup imün olmayan hidrops ve oligohidramnios eşlik edebilir. Kistik higromalar septalı ya da septasız olabilirler. Büyük boyut ile birlikte septaların varlığı kötü bir prognostik işaret olup sıklıkla kromozomal anomalide eşlik ederler (2). Higroma sıvısı içindeki yüksek protein konsantrasyonunun hipoproteinemiye sebep olarak yaygın ödem oluşturduğu ileri sürülmektedir (3). Ayrıca progresif periferal subkutan ödem, seröz kavitelerde sıvı birikimi (plevral ve perikardial effüzyon), fetal asit ve plasental kalınlaşma izlenebilir. Artan lenfodem plevra ve perikard gibi seröz kavitelerde ve abdomende effüzyona yol açar. Bu genişleşmiş kaviteler venöz dönüşü engelleyerek kalp yetmezliğine sebep olabilir. Edward Sendromu'nun (Trisomi 18) karyotipi 47XX veya XY+18'dir ve nondisjunction sonucu gelişir. İnsidansı 1:8000'dür. Riski maternal yaşla artar. Edward Sendromu'nun belirteçleri koroid pleksus kisti, brakisfali, düşük kulak ve mikrognati, ekstremité kısalığı, üstüste binmiş parmaklar, rocker bottom ayak, tek umblikal arter ve kardiak anomalilerdir.

OLGU

Otuz sekiz yaşında, ev hanımı olan (GÇ) ve son adet tarihine göre 14 haftalık gebede yapılan obstetrik ultrasonografide CRL (Crown-rump length, baş gluteus mesafesi) ölçümleri 13 hafta ile uyumlu olan tek bir canlı fetus gözlendi. Amnion sıvı hacmi yeterli, plasenta kalınlığı ve eko yapısı normal olarak saptandı. Fetus baş/boyun bölgesinde posterior ve sol lateral yerleşimli, 9 cm kalınlığında, 11 cm. uzunluğunda anekoik kistik oluşum saptandı. Kistik oluşum septasyonlar göstermekteydi. Fetal deri ödemli idi. Toraksta anekoik yapıda sıvı birikimi (plevral effüzy-

yon) saptandı. Abdominal yapılar ve iskelet normal izlendi.

Ailenin onayıyla anneye tıbbi abortus uygulandı. Tibbi abortus için 400 mg misoprostol (cytotec) vaginal olarak her üç saatte bir uygulandı. Postnatal incelemede fetus hidropik görünümde idi. Boynun arkasındaki kistik yapı doğum eylemi sırasında delindi.

Düşük materyali kültürü ile yapılan sitogenetik tanı sonucunda karyotip 47 XXX+18 trizomi olarak belirlendi (Gentan-Genetik Tanı Merkezi İzmir).

Patolojik incelemede fetal kistik higroma ile uyumlu sonuç geldi (Prot. No: 10872274).

TARTIŞMA

Her 6000 gebelikte bir görülen kistik higroma lenfanjiomaların en sık şeklini oluştururlar.

Kistik higromalar lenfatik tikanmanın sonucu olarak ortaya çıkar. Baş bölgesinin lenfatik sıvısı normalde kalp yakınılarında juguler vene drene olur. Eğer bu bağlantının oluşumu gebeliğin 40. günü civarında aksarsa, lenf juguler lenfatik kesede birikir. Bu da servikal bölgede kistik higroma oluşumuna neden olur. Bazı olgularda kendiliğinden gerileme bildirilmektedir (4). Kendiliğinden gerileme %10-15 oranındadır (4) Bu tür olgularda geç de olsa lenfatiklerle juguler ven arasında bağlantının oluştuğu ve bunun sonucu kistik oluşumun gerilediği bildirilmiştir. Gerileme özellikle septasyon göstermeyen olgularda görülebilir. Bu olgularda lenfatik sistemdeki artmış basıncın kısmi tikanmayı aştığı düşünülür (2).

Kistik higromalar ultrason esnasında ve belirteç tarama testlerindeki bozukluklarda da ortaya çıkabilir. Bunun nedeni eşlik eden fetal anöploidi veya beta hCG ve alfa-fetoprotein düzeylerinde yükselmeye yol açabilen hidropik değişiklikler olabilir. İlk üç ayda higroma koli tanısı konulan olguların %29'unda karyotip anomalisi saptanırken, bunların % 38'i Trisomi 18, % 31'i Trisomi 21, % 25'i Turner Sendromu, % 6 si 47 XXX olarak bildirilmiştir (6). Bizim olgumuzda karyotip analizi sonucunda Trisomi 18 saptadık.

Bu olgularda %33 oranında intrauterin ölüm olmaktadır. Olgumuzda ki gibi, fetal hidropsun eşlik ettiği kistik higromalarda прогноз çok kötüdür ve % 100'e yakın ölümle sonuçlanır. Bu olgularda karyotipin normal olması прогнозu değiştirmez (6). Prognos, tanı

anındaki gebelik yaşına, karyotipe, septasyonların varlığına ve diğer eşlik eden anomalilere bağlıdır (7).

SONUÇ

Sonuç olarak, kistik higroma ilk üç aydaki ultrasografi ile saptanabilmektedir. Kistik higroma gebeliğin hangi döneminde saptanırsa saptansın mutlaka kromozom analizi yapılmalıdır. Kromozom anomalisi saptanırsa, aile bu konuda bilgilendirilmeli ve daha sonraki gebeliklerinin izlemi bu bilgiler eşliğinde yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Johnson M.P, Holzgreve W; Isada N.B., Wapner R.J., Treadwell M.C., Heeger S. et al. First-Trimester Simple Hygroma: Cause and Outcome. Am J Obstet Gynecol. 1993; 168: 156-61.
2. Brumfield CG, Wenstrom KD, Davis RO, Owen J, Cosper P. Second – trimester cystic hygroma: prognosis of septated and nonseptated lesions. Obstet Gynecol 1996; 88: 979-82.
3. Gallagher PG, Mahoney MS, Gosche JR. Cystic hygroma in the fetus and newborn. Semin Perinatol 1999; 23: 341-56.
4. Dahnert W. Radiology Review Manual.3 Baltimore: Williams-Wilkins. 1996; 285.
5. Ville Y, Lalondrelle C, Doumerc S, Daffos F, Frydman. First-trimester diagnosis of nuchal anomalies: significance and outcome. Ultrasound Obstet Gynecol 1992; 2: 314-6
6. Varma TR. Cystic hygroma, colli. 1992-12.07.01.www. The Fetus. net
7. Rosati P, Guariglia L. Volume measurements of cystic hygroma detected by transvaginal scan in early pregnancy. Prenat Diagn 1997; 17:883-90.

İLETİŞİM

Op. Dr. Küllal ÇUKUROVA
Atatürk Eğit. ve Araş. Hast.
3. Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniği
Yeşilyurt-İZMİR

Başvuru : 30.12.2009
Kabul : 01.03.2010